

Rapport från klustermöte #2 i Hejnum 2024-12-10

Den 10/12 hade vi vårt andra Klustermöte i Hejnums bygdegård. Tomas och Björn från distriktsstyrelsen träffade representanter för bygdegårdarna i Hejnum, Bäl och Othem. Avsikten med dessa möten är att samla geografiskt näraliggande föreningar till gemensamma diskussioner i syfte att skapa relationer, att dela information om hur verksamheterna fungerar och att låta sig inspireras och lära av varandra. Upplägget är enkelt; vi sitter vid ett bord och pratar i drygt 2 timmar efter att värdföreningen serverat mackor och fika.

Våra samtal i Hejnum handlade bl.a. om

-det ideella engagemanget

-om vilka aktiviteter man bedriver och hur man når ut till sockenborna

-hur vi jobbar för förnyelse och förnygring och hur tar emot ungdomar i verksamheten

-om/hur föreningarna arbetar med krisberedskap. -demokratifrågan och behovet av folkbildning stod också på agendan.

IDEELLT ARBETE och IDEELLT ENGAGEMANG

Vi var överens om att skattet är viktigt, att det måste vara roligt och givande att jobba ideellt och att jobba tillsammans (även när det handlar om ofrånkomliga tråkiga moment som städning och stolsbärande). När det ideella engagemanget övergår i plikt, tradition och vana blir det oftast inte så bra resultat. Kan man dessutom åstadkomma en bred köns- och åldersblandning i styrelse och arbetsgrupper blir det i regel extra bra verksamhet.

När vi pratade om ideellt engagemang och om att rekrytera ideella krafter upplevde alla svårigheter att få respons på skriftliga upprop. "Man måste prata med folk personligen, träffas eller ringa, för att få med nya ideella" var en gemensam erfarenhet. Och att begränsa åtagandet och vara tydlig med vad det innehåller; det är lättare att få någon att ta på sig en konkret, begränsad arbetsuppgift än t ex ett uppdrag i en arbetsgrupp. Många är doers och vill jobba men få vill ta på sig ett större ansvar och ännu färre vill sitta i möten. Styrelseuppdrag och valberedning är det svårast att få medlemmar att ställa upp på.

UNGDOMAR OCH FÖRYNGRING

Vi hade en längre diskussion om uthyrning till ungdomar. Flera gårdar hyr inte längre ut till ungdomar pga att det vid tidigare tillfällen varit bråk, fylla och förstörelse. Men vi var rörande överens om att en bygdegård måste välkomna alla inklusive unga människor. Hur ska vi annars åstadkomma en förnygring? Björn informerade här att distriktet just nu jobbar med att ta fram rekommendation och förslag till upplägg när man hyr ut till ungdomar.

Bäl och Othem upplever svårigheter att engagera yngre medan Hejnum har lyckats lite bättre med att rekrytera yngre krafter.

BEREDSKAP

Hejnum och Bäl att de gått samman med grannsocknarna Lokrume och Fole och arrangerat informationsmöte om hemberedskap i samarbete med civilförsvarfsförbundet. Till dessa möten noterade man att besökarna huvudsakligen var andra personer än de som besökte bygdegårdens ordinarie verksamhet.

MEDLEMSAVGIFT

Alla hade relativt låga medlemsavgifter och Hejnum hade t o m frivillig storlek på avgiften.

Hejnum uttryckte missnöje med den nya medlemsavgiften till Riksförbundet. Den har inneburit en kraftig ökning, som för många andra till ytan mindre bygdegårdar. Det är de till ytan stora föreningarna som tjänat på förändringen. Gotland, där de allra flesta gårdar är relativt små, blev en förlorare.

SÖKA BIDRAG

I detta sammanhang efterlystes riksförbundets och distriktets hjälp i att hitta bidragsgivare.

Riksförbundets seminarier "Här finns pengarna" är bra, men man ville gärna också få tillgång till någon form av informationsbank/databas.

ÖVRIGT

Vi hade i övrigt mycket givande samtal och kunde bl.a. konstatera att de tre föreningarna har mycket gemensamt men att de samtidigt bedriver sin verksamhet på olika sätt med olika förutsättningar och med olika innehåll.

Några exempel:

-Både Hejnum och Othem arrangerar regelbundet luncher.

-Hejnum och Bäl har slagit ihop bygdegårdsföreningen och hembygdsföreningen medan Othem ombildat från andelsförening till ekonomisk förening

-Othem tycker att de jobbar i "gamla vana hjulspår" och har ganska många egna välbesökta arrangemang som marknader och loppisar.

-Hejnum har genom ett Leaderprojekt diskuterat lokala utvecklingsfrågor

-Hejnum och Bäl tycker att de lyckas ganska bra med att engagera sockenborna och har relativt många besökare från den egna socknen till sina återkommande arrangemang medan Othem ofta ser besökare från andra socknar. När Hejnum har pubkväll och serverar öl kommer även "utsocknes" och flera yngre personer.

-Bäl och Hejnum vårdar ängen, men har lite svårt att få folk till fagningen på våren. Slåttern fungerar bättre, särskilt vid slåttergillet då det kan komma 150 personer!

-Alla tre har ganska få tillfälliga uthyrningar, men Bäl har tre fasta återkommande uthyrningar varje vecka.

-Hejnum och Bäl har en särskild kulturgrupp som i Hejnum bl a ansvarar för en natur- och kulturstig och Bäl arrangerar årligen en större konstutställning, en Höstsalong.

-Hejnum värmer upp gården med en pelletspanna, Bäl har installerat solceller som bl a ger el till en luftluftpump och elradiatorer. Othem har också luftluftpump och har minskat sin elförbrukning genom att byta ut all belysning till LED. Både Bäl och Hejnum har installerat laddstolpar.

Björn och Tomas